

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Szkoła Doktorska Nauk Ścisłych

Biomateriały

Prof. dr hab. Łukasz John

Dziedzina/ dyscyplina	Nauki ścisłe i przyrodnicze / Nauki chemiczne	
Rodzaj zajęć	wykład	
Język	Polski	
Punkty ETCS	-	
Liczba godzin	15	
Cel zajęć	Celem zajęć jest zapoznanie słuchaczy Szkoły Doktorskiej Nauk Ścisłych z podstawami chemii biomateriałów oraz przekazanie im wiedzy na temat metod syntezy i zastosowań biomateriałów w medycynie. Dodatkowo kształcone będą umiejętności wykorzystania metod analizy instrumentalnej do badania ich właściwości fizykochemicznych.	
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcia i definicje z podstaw chemii biomateriałów 2. Klasyfikacja biomateriałów i biopolimerów w medycynie 3. Kryteria wyboru biomateriałów do celów medycznych; materiały inertne, bioaktywne, bioresorbowalne, biomimetyki 4. Rodzaje biomateriałów stosowanych w medycynie: metale i stopy metali, tlenki metali, bioszklą, bioceramiki, organiczno-nieorganiczne hybrydy, silseskwioxany, polimery biodegradowalne 5. Metody syntezy biomateriałów 6. Metody analizy biomateriałów (wybrane metody spektroskopowe, mikroskopowe, mapowanie fluorescencyjne) 7. Metody wytwarzania rusztowań tkanek, od metod chemicznych do drukowania 3D 8. Zastosowania biomateriałów w medycynie (błony barierowe, bioimplanty, rusztowania tkankowe, metody sterowanej rekonstrukcji kości, cementy i kleje kostne) 9. Metody analizy degradacji biomateriałów w organizmie 10. Przygotowanie biomateriałów do badań <i>in vitro</i> i <i>in vivo</i>, sterylizacja	
Wymagania wstępne	chemia ogólna i nieorganiczna, wprowadzenie do chemii organicznej, podstawy metod fizykochemicznych	
Efekty kształcenia/PRK		
E_W01 ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat najważniejszych osiągnięć światowej nauki w obszarze biomateriałów (w tym materiałów metalicznych, ceramicznych, polimerowych i hybrydowych), zna obowiązujące paradygmaty oraz aktualne kierunki rozwoju tej dziedziny, co umożliwia ich twórcze rozwijanie oraz ewentualną weryfikację w ramach własnych projektów badawczych dotyczących zastosowań medycznych	P8U-W P8S_WG	
E_W02 zna w stopniu zaawansowanym metodykę badań właściwą dla chemii i inżynierii biomateriałów (m.in. metody syntezy, modyfikacji powierzchni, charakterystyki fizykochemicznej i biologicznej), potrafi dobrać odpowiednie	P8U-W P8S_WG	

teorie i narzędzia badawcze oraz zastosować lub zmodyfikować je do oceny przydatności biomateriałów w konkretnych zastosowaniach medycznych	
E_W06 zna podstawowe zasady transferu technologii i wiedzy w obszarze biomateriałów do praktyki gospodarczej i klinicznej, w tym uwarunkowania komercjalizacji wyników badań nad nowymi materiałami dla medycyny oraz znaczenie współpracy nauka–przemysł–ochrona zdrowia	P8U_W P8S_WK
E_W08 rozumie współczesne wyzwania cywilizacyjne związane z medycyną regeneracyjną, starzeniem się społeczeństw, antybiotykoopornością, zrównoważonym rozwojem i biogodnością materiałów oraz dostrzega rolę nauki o biomateriałach w ich rozwiązywaniu	P8U_W P8S_WK
E_U01 potrafi wykorzystać wiedzę chemiczną, materiałową, biologiczną i medyczną do twórczej identyfikacji, formułowania i nowatorskiego rozwiązywania złożonych problemów badawczych z zakresu biomateriałów lub do realizacji zaawansowanych zadań eksperymentalnych	P8U_U P8S_UW
E_U02 potrafi skutecznie pozyskiwać informacje naukowe dotyczące biomateriałów z różnych, także anglojęzycznych źródeł (bazy danych, czasopisma, normy), dokonać ich krytycznej analizy i interpretacji oraz ocenić ich znaczenie dla rozwoju badań i zastosowań biomateriałów	P8U_U P8S_UW
E_K01 jest zdolny do krytycznej oceny publikacji i rozwiązań badawczych z zakresu chemii i inżynierii biomateriałów oraz do krytycznej oceny własnego wkładu w rozwój tej dziedziny	P8U_K P8S_KK
E_K05 dostrzega potrzebę stałego podnoszenia kompetencji zawodowych w dynamicznie rozwijającej się dziedzinie biomateriałów, w szczególności poprzez śledzenie i analizę najnowszych osiągnięć naukowych oraz trendów aplikacyjnych	P8U_K P8S_KO
Literatura	<p><u>Zasoby drukowane dostępne w bibliotece Wydziału Chemii UAM w Poznaniu:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „Biomateriały”, Marciniak, Jan Wydawnictwo Politechniki Śląskiej 2013 Gliwice: Wydawnictwo Politechniki Śląskiej. 2. „Biopolimery. 1, Od podstaw do zastosowań” / Rabek, Jan F. Wydawnictwo Naukowe PWN Wydawca 2023 Warszawa: PWN <p><u>Zasoby elektroniczne dostępne w bibliotece Wydziału Chemii UAM w Poznaniu:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 3. “Characterization of Biomaterials”, Wydawca: Woodhead Publishing, Autor: Jaffe, M (ed.); Hammond, W. (ed.); Tolias, P (ed.); Arinzeh, T (ed.). 4. “Introduction To Biomaterials”, Wydawca: World Scientific, Autor: Donglu Shi. 5. Aktualne publikacje z literatury specjalistycznej (zalecane czasopisma: <i>Biomaterials</i>, <i>Biomaterials Science</i>, <i>Biomaterials Advances</i>, <i>Acta Biomaterialia</i>, <i>Journal of Medicinal Chemistry</i>, <i>Journal of Materials Chemistry B</i>, <i>ACS Applied Materials & Interfaces</i>).
Szczegółowe informacje (m.in. forma zaliczenia przedmiotu)	<p>W ramach wykładu z przedmiotu „Biomateriały” omówione zostaną podstawowe pojęcia i definicje z zakresu chemii biomateriałów oraz ich klasyfikacja, w tym podział biomateriałów i biopolimerów stosowanych w medycynie. Przedstawione będą kryteria wyboru materiałów do zastosowań medycznych z uwzględnieniem ich charakteru (materiały inertne, bioaktywne, bioresorbowalne, biomimetyczne), a także przegląd najważniejszych grup biomateriałów, takich jak metale i ich stopy, tlenki metali, bioszklą, bioceramiki, hybrydy organiczno-nieorganiczne (w tym związki typu silseskwioxanów) oraz polimery biodegradowalne. Studenci zapoznają się z metodami syntezy biomateriałów oraz nowoczesnymi technikami ich charakterystyki, obejmującymi wybrane metody spektroskopowe i mikroskopowe, czy mapowanie fluorescencyjne. Omówione zostaną również metody wytwarzania rusztowań tkankowych – od klasycznych podejść chemicznych po techniki przyrostowe, w tym druk 3D – oraz praktyczne zastosowania biomateriałów w medycynie, takie jak błony barierowe, bioimplanty, rusztowania do inżynierii tkankowej, materiały do sterowanej rekonstrukcji kości, cementy i kleje kostne. Uzupełnieniem wykładu będzie analiza procesów degradacji biomateriałów w organizmie oraz zagadnienia związane z przygotowaniem próbek do badań <i>in vitro</i> i <i>in vivo</i>, w tym procedury sterylizacji.</p> <p>Forma zaliczenia przedmiotu: egzamin pisemny (test wielokrotnego wyboru)</p>